

KALENDARZ

Dziś św. Anzelma B. Op.
D. 22 „ Sotera i Kajusa PP. MM.
„ 23 „ Wojciecha B.
„ 24 „ Bony i Fidelisa.

CENA OGŁOSZEŃ.

Za pierwsze 6 wierszy kop. 25,
za każdy następny wiersz lub jego
miejsce po k. 3.

KALISZANIN,

TERMOMETR

Ciepła	rano	w poł.
Wczoraj	9	15
Dziś	7	17

WYSOKOŚĆ BAROMETRU.

Wczoraj } 756 mm. odmiana.
Dziś } 759 mm. bar. się podn.

GAZETA MIASTA KALISZA I JEGO OKOLIC.

Piątek dnia 21 Kwietnia 1876 roku.

Kaliszanin wychodzi dwa razy w tydzień, t. j. we Wtorki i Piątki w południe. — Cena Kaliszanina: kwartalnie: rs. 1 kop. 20, za przesyłkę pocztą kop. 40; miesięcznie kop. 40, za odnośnienie po kop. 5 miesięcznie; numer pojedynczy kop. 6. — Prenumeratę przyjmują: w Kaliszu: główny kantor w drukarni wydawcy W. Hindemitha, i miejscowe księgarnie; w Warszawie p. Stanisław Winiarski utrzymujący skład papieru na Nowym Świecie № 62. — Artykuły nadsyłane zwracaniem nie będą.

Wiadomości miejscowe i okoliczne.

— W 25 numerze „Kaliszanina“ donosiliśmy o zebraniu jeometrów gubernji Kaliskiej, którzy objawili myśl do projektu zjednoczenia się, mającego podlegać rozbiorowi i swobodnej dyskusji. Kaliszanin podając kilka z punktów mających stanowić przedmiot do narad, takowych nie rozbierał, nie znając projektu, zakonstatował tylko fakt godny pochwały, iż tutejsi jeometry jako ludzie inteligencji, myślą o zapewnieniu sobie uznania ogółu i utrwaleniu swej przyszłości.

Tymczasem pewien jeometra K. P., w 81 numerze „Gazety Warszawskiej“ utrzymuje, że podana przez nas wiadomość jest plotką niemającą w swem założeniu ani sensu ani celu, a włączającą wszystkim technikom.

Pytamy bezstronnych czytelników, jakie wyobrażenie posiada p. K. P. o tutejszych technikach, skoro samą wiadomość o ich inteligentnych zamysłach nazywa bezsensowną i uwłaczającą. Czemże więc są ci pp. technicy w mniemaniu p. K. P., jeżeli od nich wymaga uniwersyteckich kwalifikacji, a później żyłszy na nich, iż chcą u siebie zaprowadzić porządek, wprowadzić normalną obowiązującą takse, i usunąć tych wszystkich partaczy, którzy stosownej kwalifikacji nie posiadają.

Przypuszczam, że taksa rządowa w obec dzisiejszej zmiany warunków życiowych, nie odpowiada już przyzwoitemu wynagrodzeniu pracy jeometrów, to w interesie tych ostatnich leży wystąpienie się o nową stosowniejszą takse. Przypuszczam dalej, że trzymanie się rzeczony taksy jest nie możliwym, zwłaszcza w razach, gdzie pracy przedsiębranej na pokonanie miejscowych trudności i przeszkód na gruncie, oszacować nie można, to i w takim razie należałoby drogą argumentacji utrzymać swoje przekonania, zbiwszy przeciwników, wykreślić punkta dotyczące taksy, z programu obrad, ale nie napadać na pismo, które nikomu z pp. techników w drogę nie wchodziło.

Co się tyczy punktu wydalenia ze związku jeometrów, nie posiadających kwalifikacji, to dziwny się bardzo nieświadomości p. K. P., który przecież wiedzieć powinien, iż w obec obowiązujących przepisów i spodziewanego zwiększenia się robót mierniczych, przy ogłoszonej separacji gruntów włościańskich, tylko roboty jeometrów wykwalifikowanych rządowych, lub patentowanych, będą miały prawne znaczenie.

Ze ogół z inowacji tej zyska, każdy przyzna, kłopotliwie słyszał o nierzetelnej konkurencji pomiędzy pseudo-technikami, o intrygach solidarnych obnowach i t. p. środkach przedsiębranych dla zyskania chleba. Ze względu do potrzeb, za dużo w naszym kraju techników, w szczególności jeometrów, a zamato przemysłowych zakładów, które nie doznają tej naturalnej opieki, jaką im zwierzchnicza władza dać powinna, i że wskutek tego, wielu techników znajduje się w biedzie i zmuszonych do szukania sobie pracy popłatniejszej, jest również rzeczą niezaprzeczoną.

Myśl zatem tutejszego rewizora pomiarów, związania u nas Towarzystwa Techników w celach porządku i filantropji, na najwyższe uznanie zasługuje, i najniezawodniej znalazłaby szeroką ocenę w Kaliszaninie, jakeśmy to w № 25 przyrzekli, gdyby dotąd projekt stał się rzeczywistością, a nie pozostał myślą do projektu.

Chętnie w imię uczciwych zasad, (którymi się zastania p. K. P.) przyjmować będziemy, wszelkie reklamacje i uwagi odnoszące się do projektu stowarzyszenia techników, chociażby one pochodziły miały od pana K. P., który za pośrednictwem „Gazety Warszawskiej“ urbi et orbi ogłasza swą pogardę dla pisma, jakiego redaktorowie wedle jego mniemania nie złożywszy egzaminu, nie posiadają odpowiednich zdolności, aby mogli podnieść się do poziomu jego wiedzy w ocenianiu kwalifikacji jeometrów.

Jako wychowaniec matematycznego fakultetu b. Szkoły Głównej, przyznaję, że posiadane przeze mnie kwalifikacje naukowe, które mi p. K. P. odmawia, nie zwalniają mnie od obowiązku złożenia egzaminu redaktorskiego, i pod tym względem

za daleko szczęśliwszych od siebie uważam tych panów, którym po złożeniu egzaminu, pozostaje jedynie tylko myśleć o zarobku, gdy natomiast redaktor przez całe swoje życie, w każdym numerze redagowanego przez się pisma, składa egzamin swoich kwalifikacji w obec ogółu, dla którego pracuje. Żeby jednak posiadane kwalifikacje uniwersytetu były tarczą zapewniającą spokoj ludzom nie wchodzącym nikomu w drogę, jak utrzymuje p. K. P., pozwolimy sobie wątpić, zwłaszcza, gdy zwolennicy spokoju umysłowego udający uczonych jeometrów, niekiedy matematycznie i logicznie myśleć nie potrafią, napadając jak w obecnym wypadku, na redakcję pisma, zamiast na zasady, które nawet nie były przedmiotem gazeciarskiego artykułu, ale prywatnych rozmów.

Z tego co się powiedziało, lękam się zaliczyć p. K. P. do falangi owych tanich jeometrów, których prace niedokładne bywają powodem tylu sporów granicznych, jednym słowem, lękam się podejrywać p. K. P., czy sam złożył przepisany, a wymagany przez jeometrów egzamin?

— Podajemy do wiadomości publicznej zakomunikowaną nam uprzejmie przez W-go Członka Rady Dobroczynności p. Rejenta Paszkowskiego, listę dam, które raczyły przyjąć udział w Wielkotypodniowej kweście, na rzecz tutejszych zakładów dobroczynnych:

- 1) w kościele Ś-go Mikołaja: (piątek) p-ni Prezesowa Fiszer i p-ni D-rowsa Stanczukowska z p-ną Emilją Drozdowską, (sobota) p-ni dyrektorowa Kieszczyńska z córką.
- 2) w kościele Ś-go Józefa: (piątek) p-ni D-rowsa Czajczyńska, (sobota) p-ni Gałczyńska i p-ni Leszczyńska z panną Ludmirą Gałczyńską.
- 3) w kościele OO. Reformatów: (piątek) p-ni Bartołd z p-ną Marją Dąbrowską, (sobota) p-ni Mrozowska z córką p-ną Zofią Mrozowską.
- 4) w kościele OO. Franciszkanów: (piątek) pani Bronikowska; (sobota) p-ni Dąbrowska z córkami.
- 5) w kościele XX. Bernardynów: (piątek) p-ni

ŚMIERĆ ZE ŚMIECHU

PRZEKŁAD Z FRANCUZKIEGO

przez

A. M. J.

(Ciąg dalszy).

XVI.

ZASŁONA SIĘ ROZDZIERA.

Natychmiast po wyjeździe Dubrenila, pan de Solla pobiegł do mieszkania swej żony i wszystko co słyszał, powtórzył jej wiernie. Biedna kobieta usłyszawszy to zwierzenie, zemdląła. Przez myśl jej nigdy nie przeszło aby zięć jej mógł być zbrodniarzem. Dotychczas sądziła, że głuche wieści jakie o nim krążyły, oskarżały go jedynie o wybryki właściwe gorącej krwi i młodemu wiekowi, o usterek wreszcie popełnione w chwili namięgłości, nigdy zaś o tak straszne zbrodnie. Na wspomnienie, że wstawiennictwem swoim, prośbami wreszcie, wpłynęła na skojarzenie tego małżeństwa, gorzkimi zalewała się łzami, wyrzucając sobie, że sama, własną swoją ręką los ten zgotowała dziecku.

Co teraz należało począć, jakie przedsięwzięcie ostrożności aby je ocalić?

Młoda Małżonka była bardzo szczęśliwą w życiu z panem de Civrac. Matka jednak w ciągłej będąc o córkę trwodze, za każdą razą widząc się z nią, wypytywała o szczegóły pożycia jej z mężem, Amelja z uśmiechem na ustach zawsze jedno odpowiadała: że jest bardzo szczęśliwa. Matka nie poprzestała na zapewnieniach córki, lecz pragnąc się stanowczo w tym względzie upewnić, badała Lizę jej pannę służącą, ta równaż dała odpowiedź.

Czas szybko płynął i wbrew wszelkim przewidywaniom państwo de Solla, nic takiego nie zauważyli w domowym pożyciu państwa de Civrac, czemby się mogli zaniepokoić. Matka zaczęła przychodzić do przekonania, że zięcia jej nie sprawiedliwie spotwarzono. Cztery lat upływało od dnia ślubu, i w przeciągu tego czasu ani jedna chmurka nie zaćmiła pogodnych chwil szczęśliwym małżonkom.

Raz jednakże pani de Solla zauważyła, że córka jej była nieco zamyślona. Pragnąc dowiedzieć się czy nie ma jakiego zmartwienia, zapytała ją o przyczynę.

— Nie, kochana mamó, nie mam żadnego zmartwienia, jestem tak kochaną, jak nie mogę więcej nawet żądać.

— Twój mąż kocha cię więc ciągle?

— Czy mnie kocha! Ależ naturalnie! on taki dla mnie dobry, łagodny, troskliwy o mnie, prawie ciągle jest przy mnie.

— Czy nie zauważyłaś w nim przypadkiem jakiej zmiany w humorze, któraby cię zaniepokoiła?... Nie powinnaś nic przedemną ukrywać... Ameljo ty zdajesz mi się być czemś zaniepokojoną?...

— Ponieważ żądasz koniecznie abym była otwartą, nie będę więc nie przed tobą ukrywać, w istocie mój mąż od dwóch czy od trzech dni widzę w nim jakąś zmianę.

— Jaką zmianę? powiedz.

— Otóż w tych dniach kilka razy zdarzyło się, że spoglądając na mnie wzrokiem nadzwyczaj czułym, po chwili odwracał go jakby ze wstępnem odemnie i widziałam jak wtedy w oczach jego przebiegały jakieś błyski, usta drgały mu nerwowo i twarz zmieniała nagle swój wyraz, jakby pod wpływem jakiejś strasznej myśli. Ale to wszystko mój mąż musi powodować w nim zmartwienie, którego mi nie chce powierzyć.

— Przypuszczam twoje, zupełnie mnie nie zaspakajają, widzisz moje dziecko jak trudno uspokoić serce kochającej matki.

— Ależ ja się niczego nie obawiam, on mnie bardzo kocha, pragnie mnie zawsze czemś zająć, zabawić, nawet ma w tym względzie dziwaczne niekiedy myśli. Od wczoraj naprzykład przyszła mu dziwna fantazja do głowy. Chciał mnie koniecznie spowić jak mumię jaką, chcąc widzieć czy mi będzie do twarzy... ledwie żem się temu oparła.

— Z tego wszystkiego co mówisz, wnoszę, że mąż cię kocha bardzo, i że od niego nie masz

— Wiedeńska Presse donosi o usiłowaniu Strousberga odebrania sobie życia przez powieszenie.

— Królowa pruska wysyła na wystawę filadelfijską, album widoków zakładów dobroczynnych, zostających pod jej patronatem.

** Maszyna parowa wyrobiona w zakładach p. Corliss w Filadelfji, poruszać mająca wszystkie znajdujące się na wystawie maszyny, będzie miała siłę 1600 koni, która w razie potrzeby do 2500 podniesioną być może. Waga jej wynosi milion czterysto tysięcy funtów.

** Kula ziemską coraz gęściej opasuje się siecią kolei żelaznych. Obecnie zajmują się przygotowaniem do studjów nad koleją środkowo-azjatycką, na które wyasygnowano już 100,000 rs.

** Poczta pieniężna, wyprawiona w początku b. m. z Kielc do Warszawy okradzioną została, co na stacji Sękocin dostrzeżono.

** Skutkiem nowej organizacji sądownictwa, „Gazeta Sądowa“ zyskała odrazu 300 nowych przedpłatców, co uważamy za proste następstwo umiejętnego i wyczerpującego streszczenia zasad, według których reforma tej ważnej gałęzi rządowej przeprowadzoną będzie.

** Polskie talenta coraz to częściej zaczynają ukazywać się i świecić na pierwszorzędnym scenach świata. Dość przytoczyć znane na obu półkulach globu panie: Jakowicką, Wandę, Müller-Czechowską, ojczyzna tej ostatniej, słynnego w całej Ameryce basistę Müllera, którego opera Warszawska tak nieogłędnie się pozbyła, panią Bogdani-Kleczkowską, śpiewaków Mierzwińskiego i Mitkiewicza, pannę Reszke primadonnę opery daryżkiej, Janotównę fortepjanistkę i tyle innych. Obecnie dowiadujemy się, że i p. Henryk Reszke, młodziak pięknym basowym obdarzony głosem, wystąpił temi dniami w jednej z głównych ról opery Verdiego „Aida“ w Paryżu, gdzie siostra jego stała już a nader pochlebnie zyskać zdołała uznanie.

** Dr Tymoteusz Stępniewski w Płocku miał tamże d. 10 b. m. odczyt „o kobiecie i jej udziale w rzeczach miłosierdzia, lecznictwa i niezależnej pracy“. Odczyt ten wyszedł już z druku i znajduje się w handlu księgarskim.

** W Tule dwie dwunastoletnie uczennice żeńskiego gimnazjum, naczytawszy się prawdopodobnie niedorzecznych baśni o szczęściu ludzi żyjących w pierwotnym stanie natury, uciekły do lasu o piętnaście wiorst za miastem, gdzie odnalezione rodzicom powróconemi zostały. Znalezione przy nich sznurki, które miały im służyć do łowienia zajęcy, solniczkę ze solą do ich przyprawy i 45 rs. w gotowiźnie. Z tamednego gimnazjum męskiego zaś jednocześnie uciekło sześciu uczniów, żywiących zamiar udania się na wyspę Ceylon dla połowu perł, ale i ci z drogi zawróconymi zostali, prawdopodobnie dla udzielenia im dokładniejszych jeograficznych wiadomości, dotyczących zamieszczanej peregrynacji.

NIE ZŁUDZENIE.

(Z Opiekuna Domowego).

Życie to walka z szyderczym uśmiechem,
Oszańcowanym błyskotkami świata,
To liść na drzewie, którym wiatr pomiata,
To wąż, to anioł z wiosennym oddechem.
A wszystko razem — to muzyka brzmiąca
Tysiącem tonów, gdzie harmonja dźwięku,
Tak długo darzy, aż się w tych strun jęku,
Dostłyszysz kłamstwa... Wtedy to krew wrząca,
Stygnać zaczyna. Człek się w starca zmienia,
A ostoięty w pancierz cierpliwości,
Zdąży powoli ku drogom wieczności,
I gardzi kłamstwem i szydzi z cierpienia.
E.

MRZONKI.

IV.

Cześć zacnemu i czcigodnemu Patryarsze naszego obywatelstwa, jako inicjatorowi szlachetnej myśli założenia w naszym mieście Towarzystwa Dobroczynności! — Dzięki ludziom dobrej woli, którzy chętnie popieścili ze swą pomocą i radą nad rozwinięciem tej myśli i ujęciem jej w for-

my ustawy. Jest więc nadzieja, że w niedługim może czasie, Wyższa Władza zatwierdzi przedstawić się mającą ustawę i ze szlachetnych a zawsze litościwych serc naszych mieszkańców, obficie popłynie źródło chrześcijańskiego miłosierdzia na zbolale rany naszego ubóstwa.

Już też i czas był wielki pomyśleć o skutecznej, a przynajmniej racjonalnie udzielonej pomocy biedniejszej naszej braci — bo dotąd grosz miłosierdzia dawany był jak to mówią od ręki bez względu, bez namysłu, czy proszący żebrak istotnie zasługiwał na litość i wsparcie. I nie mogło być też inaczej, bo widok żebraka stawał nam zawsze bolesny obraz nieszczęśliwego, którego starość, niemoc lub kalectwo, wypchnęły z szeregu pracowników, i jak mówi Malthus „pozabawiły go miejsca przy wspólnej uczcie życia.“ Tak więc idąc za pierwszym popędem serca, nikt nie zdawał sobie sprawy z uczuć swojego miłosierdzia, jak kto więc mógł i umiał, szczerze i chętnie rzucał grosz jałmużny na wyciągnięte dłonie. A jednak, nadużyto nieraz miłosierdzia publicznego! wzrosły falangi żebraków, w łachmanach wprowadzie, ale podejrzanego ubóstwa — kaleki, ale z zuchwałem obliczem i słowem domagających się wsparcia, nadto znalazły się żebraki dzieci, już to sieroty, już to przez występnych rodziców bez litości porzuconych na drodze społecznego życia, lub co gorsza, użyte jako narzędzia do podstępnego wyzyskiwania jałmużny! gdy tymczasem, prawdziwe ubóstwo nie śmiejąc zawołać o pomoc, w ukryciu może rozpaczliwie pasuje się z trapiącą je nędzą! Pogodzić więc tak sprzeczny stan rzeczy, zebrać w jedną całość rozproszoną dziś jałmużnę, nadać skuteczniejszy i więcej racjonalny szafunek grosza złożonego na ołtarzu miłosierdzia, nadto, w różnych kierunkach dopomagać ubóstwu, a nadewszystko, usunąć z widoku publicznego żebractwo, ma to być celem działania przyszłego Towarzystwa Dobroczynności.

Błogostaw więc Boże tak zacnej i uczciwej pracy!

Każdy objaw myśli podjęty w imię miłości bliźniego, napawa nas tem brogiem przekonaniem, że ciepło serdeczne jeszcze nie ostygło w dzisiejszej materialnej i w tak zabiegliwej walce o byt, że w pośród takiego społeczeństwa, jest jeszcze braterska solidarność, łącząca wężem jeśli nie zupełnie chrześcijańskiej miłości, to przynajmniej uczucia ludzkości. Szczęść więc Boże tej pracy na jednym dopiero z tak obszernych a tak odlogiem leżących zagonów winnicy Pańskiej! Oby tylko urzeczywistnienie tej zacnej myśli przyszło jak najprędzej do skutku, i nie weszło niestety do szeregu czczych moich mrzonek...

Nie mając pod ręką projektu ustawy przyszłego Towarzystwa Dobroczynności a o ile z odczytania takowej przed paru miesiącami można było zasięgnąć pamięcią, zdaje nam się, że jednym z główniejszych zadań Towarzystwa ma być wzbronienie publicznego żebractwa, z drugiej zaś strony, obmyślenie i wyszukanie środków do zapewnienia utrzymania, zasługującym na to ubogim. Sądzić więc można, że środki materialne oprą się głównie na stałych rocznych wnioskach członków Towarzystwa i na dobrowolnie oznaczonych, a obowiązkowych składkach wieszkańców miasta. W skutek więc takiej organizacji, usunięte zostanie uliczne żebractwo, a miłosierdzie publiczne uregulowane będzie w ten sposób, że każdy z mieszkańców zamiast dawać żebrakom do ręki, wnosić będzie w pewnych terminach dobrowolnie zadeklarowaną a następnie obowiązkową jałmużnę w ręce wyznaczonych na ten cel osób.

Przypuśćmy na chwilę (bo czegoż w mrzonkach przypuszczać nie można?) że nowa instytucja da Bóg rozwinie się szybko, i energicznie działać będzie z nieustającą nigdy wytrwałością, że bez odwoływania się do serc i litości, płynąć będą obficie ofiary, że bez przypominania się, zadeklarowane składki regularnie wnoszone będą w oznaczonych terminach, nakoniec, że ubóstwo opatrzone będzie w konieczne potrzeby, a co najważniejsza, że nie będzie żebraków na ulicy. Dojść do tak pomyślnych rezultatów, może nie jest jeszcze mrzonką, bo przy dobrej woli, solidarności i wspólnej pracy pod godłem „viribus unitis“ wszystko da się osiągnąć — ale... czy pomimo najlepszych chęci, najsilniejszych starań, nie coś jest na przeszkodzie, co jak nieprawidłowe kółko w mechanizmie zamiast ułatwić, może utrudnić ruch i działanie całej maszyny? Sądzę przeto, że troskliwość o dobro przyszłej instytu-

cji, choćby nawet i była zbyt czułą, jednakże, jako będąca wynikiem dobrej woli i żywego zainteresowania się, nie powinna być za złe uważana. Jeżeli więc kwestje które podnieść zamierzam, zasługują na jakąkolwiek uwagę, to dla wspólnego dobra, niechaj będą wcześniej rozjaśnione lub usunięte tak, aby przyszła instytucja dobroczynna bez przeszkód działać mogła.

W tym celu ośmielam się postawić pierwszą wątpliwość w zapytaniu: *Co zrobimy z ubóstwem żydowskim?* (D. n.)

Przeгляд polityczny.

— Gazety wiedeńskie zapewniają, że Czarnogórze stosownie do zobowiązania, jest gotowe zaopatrzyć własnymi siłami twierdzę Nikszyc w żywność. *Pol. Corr.* pisze: „Z Dubrownika idą ciągle spore zapasy wiktuałów do Trebinii, które też spokojnie na miejsce dochodzą, bo w tej okolicy nie widać dziś powstańców. Wszystkie ich siły są teraz skoncentrowane między Gackiem a Nikszycem, widocznie po to, żeby przeszkodzić nowozamierzonym wyprawie Mughtara paszy i zmusić Nikszyc do poddania się. Mughtar pasza natomiast zebrał 10 tysięcy ludzi w pobliżu wąwozu Duga, żeby wąwóz ten zdobyć i przedrzeć się przezeń. Dlatego też w Dubrowniku oczekują co chwila wiadomości o większej bitwie, o stanowczym starciu. Napewno zresztą słysząc, że Czarna Góra i tym razem jest gotowa zaopatrzyć Nikszyc w prowiant:

Piszą z Wiednia: „W obec niepokojących rozmowań dzienników tutejszych i korespondencji zagranicznych, winniśmy skonstatować, że usiłowania Rosji wcale a wcale nie zbaczają z drogi postępowania, obranej przez mocarstwa. Rosja niezawodnie czuje sympatję dla chrześcijańskich poddanych Porty, tak jak i inne mocarstwa chrześcijańskie; w każdym atoli razie stara się, łącznie z rządem austriackim, położenie tych chrześcijan-poddanych Porty w Turcji poprawić za pomocą faktycznych reform i przez tę poprawę utrzymać Turcję w jej ogólnej całości. Nigdzie nie uwzględnił się żaden antagonizm w poglądach Rosji i Austrii na tę sprawę, a usiłowania w celu odpowiedniego wpływu na Serbię i Czarnogórze są tak zgodne, świadczą o tak szczerzej jednoci poglądów, że wszystkim przeciwnym zdaniom gazet wypada zaprzeczyć. Trudno ukryć przytem znaczne trudności, jakie przedstawiają stosunki Serbskie oraz ta okoliczność, że w ostatnich dniach powstańcy znowu z różnych stron posiłki otrzymali. Wystąpienie Weselickiego jako pełnomocnika powstańców nie stanowi trudności, nie powiększa jej, lecz raczej świadczy o tem, że pewna część przywódców powstańczych, ta właśnie, od której on plenipotencję otrzymał, pragnie przezeń dojść do rzeczywistego porozumienia się.“

Ksiądz Wali ma jeszcze za radą lekarzy bawić jakiś czas w Hiszpanji i Portugalji, żeby nie zaszkodził swemu zdrowiu nagłym przejściem z pod słonecznego klimatu Indji w deszczową aurę Albionu. Dopiero w połowie maja ma wrócić do Londynu. Ks. edyburgski z małżonką ma spędzić część lata na wyspie Malcie.

W Algierji od czasu do czasu powstają rozruchy między ludnością kabylską, które Francuzi muszą zbrojnie tłumić. Obecnie rozruchy takie doszły do znacznych rozmiarów, skoro powstańcy zdołali utworzyć oddział złożony ze 100 konnicy i 2000 piechoty. Z oddziałem tym stoczył bitwę generał Carteret; kabyle trzymali się po bohater-sku, w końcu atoli cofnąć się musieli, zostawiając na polu 100 zabitych. Oficjalny buletyn pisze, iż Francuzi mieli tylko 11 ranionych.

W zeszły czwartek delegaci komitetów, powtórzonych w Aleksandrji z właścicieli obligów długu państwowego egipskiego i przedstawicieli banku otomańskiego mieli posuchanie u ministra skarbu w Kairze, jakkolwiek chcieli się wzdzieć z hedywem. Minister egipski oświadczył im, że rząd egipski rozstrzygnie, „jak tylko będzie mógł najprędzej“ bieżące kwestje finansowe. Tego rodzaju ogólnikowa odpowiedź nie mogła, naturalnie zadowolnić nikogo. Konsulowie zagraniczni w Aleksandrji popierają żądania i skargi swych spółobywateli, ale to poparcie, jednostkowe i niesmiata, niewiele też skutku odnosi.

Ogłoszenia.

Komornik przy Trybunale Cywilnym w Kaliszu.
 Prawnie zajęte w drodze egzekucji sądowej jako: 1) garderoba męzka, krowa i różne meble pokojowe oraz sprzęty domowe, 2) para koni cudogowych z uprzężą i bryczka w dniu 13/25 kwietnia r. b. począwszy od godz. 10 z rana, na targu w rynku m. Kalisza, przez publiczną licytację za gotowe pieniądze sprzedane zostaną.
 262 *A. Litychowski.*

Magistrat miasta gubernjalnego Kalisza.
 podaje do publicznej wiadomości, iż w dniu 5/17 maja r. b. o godz. 10 z rana w biurze tegoż magistratu odbędzie się głośna (in plus) licytacja, a mianowicie:
 1) na wydzierżawienie gruntu pozostałego po spalonym teatrze na czas od 1 lipca 1876 r. do tegoż dnia 1879 r. począwszy od summy rs. 62 na rok;
 2) na wydzierżawienie gruntu propinacyjnego w osadzie Wolica, na czas od d. 1 lipca 1876 r. do tegoż dnia 1879 r., począwszy od summy rs. 51 kop. 60 na rok.
 Warunki licytacyjne codziennie przejrane być mogą w magistracie w godzinach biurowych.
 Kalisz dnia 1 (13) kwietnia 1876 r.
 Prezydent *Przedpełski.* — Sekretarz *Smotrycki.*
 (248-3-1)

Magistrat miasta gubernjalnego Kalisza.
 podaje do publicznej wiadomości, iż w d. 3 (15) maja r. b. o godz. 10 z rana w biurze tegoż magistratu odbędzie się publiczna licytacja (in plus) przez opieczetowane deklaracje na sprzedaż placu miejskiego, położonego pomiędzy Warszawsko-Stawiszyńską ulicą, i Warszawską szosą, pod Nr. 555/449 w mieście Kaliszu.
 Licytacja rozpocznie się od summy rs. 251 k. 43. Przystępujący do licytacji obowiązany będzie złożyć na kaucję rs. 62. k. 85 1/2. Warunki licytacyjne mogą być przejrane codziennie w biurze tutejszego magistratu w godzinach biurowych.
 Kalisz d. 2 (14) kwietnia 1876 r.
 Za Prezydenta *Szulakiewicz.* — Sekretarz *Smotrycki.*
 (250-3-1)

Buraków pastewnych
 dostać można w domu po-Bernardyńskim wiertel kop. 37 1/2. 260

Potrzebna jest na wieś
osoba w średnim wieku
 do zarządu gospodarstwem, oraz znająca się na krawiecczyźnie. Wiadomość w hotelu W-go Peszke. (261-3-1)

Jest do sprzedania z wolnej ręki
WIEŚ
 z inwentarzem kompletnym, odległa od miasta Błaszek wiorst 3; mająca rozległości 258 morgów w glebie pszennej, hipoteka obciążona pożyczką Towarzystwa w ilości rs. 8000 i summa nieletnich na dalszą wypłatę rs. 8000. Bliższe wiadomości udziela właściciel domu № 282 gdzie farbiernia p. Hurtiga w Kaliszu. (246-3-2)

Na miesiąc Maj!
 Wszelkie książki do odprawiania nabożeństwa Majowego, we wszystkich kościołach używane w różnych wydaniach, w znacznym zapasie posiada i po najtańszej cenie sprzedaje księgarnia **J. Mittwocha** w Kaliszu. 258-3-1

Dominium Szczypiorno
 ma na sprzedaż
Taterki Szwedzkiej,
 wydatek ziarn 16, wiertelki 50, wyrost słomy do dwóch łokci. Kto chce nabyć wspomniany gatunek, zgłosić się zechce na miejscu w Szczypiornie. (257)

SŁONE KĄPIELE W KÖNIGSDORFIE - JASTRZĘBIU
rozpoczynają sezon 15 maja r. b.
 Najbliższe stacje: kolei C. K. północnej Ferdynanda: PETROWIC, oraz Górnio-Szląskiej kolei CZERNICE i RYBNIK.
 1 lekarz zdrojowy Dr. Heller, i Dr. Medycyny Faupel. Bliższe szczegóły w Zarządzie kąpielowym. (253-2-1)

 Krążącym pogłoskom, jakoby miał zwinąć mój **Skład Win**, zaprzeczając donoszę Sz. Publiczności, iż jak dawniej, tak i teraz sprzedaję win uskutecznią się po zadam z kantoru po cenach niższych.
 Zarazem zawiadamiam, że w domu moim są do wynajęcia zaraz i od S-go Jana kilka większych i mniejszych **MIESZKAŃ.**
 249-3-1 **Adolf Kempner.**

Jest do wydzierżawienia
FOLWARK
 zawierający około mórg 500 gruntów ornych, łąk w części pod uprawą i nawozem mórg 200 przeszło. Grunta w regularnym płodozmianie od lat 23 silnie nawiezione. Wydział pszenicy około 100 korcy, żyta 40, jęczmienia 60 przeszło i t. d. Budynek w stanie zupełnie dobrym. Służba uorganizowana. Inwentarze dostatnie do sprzedania. Z powodu sąsiedztwa zakładu przemysłowego, obok gospodarstwa, dzierżawca ma pole do różnych zysków otwarte. Służebności żadnych. Tamże jest do sprzedania
browar piwny bawarski
 z wszelkimi przyrządami, kawałem pola i znacznym odbytem, którego wyrób zaszczycony został na wystawie Warszawskiej medalem.
 Wiadomość tak co do folwarku, jak i browaru w Redakcji Kaliszanina. (251)

FABRYKA MACHIN I NARZĘDZI ROLNICZYCH M. Ostrowskiego
 w Kole
 przygotowała znaczny zapas torfiarek Brossowskiego i sprzedaje takowe:
 na głębokości stóp 15 po rs. 185,
 " " 12 " 175,
 " " 10 " 170.
 Wszelkie wyroby można nabywać za kredytem Banku Polskiego w którego uzyskaniu fabryka wszelkich ułatwień podejmuje się. (255-6-1)

LEARNIA ŻELAZA M. Ostrowskiego
 W KOLE.
 Celem obniżenia cen za dokonywane odlewy powiększyłem znacznie moją learnię żelaza, tak, że obecnie jestem w możności sprzedawać: zwyčajnego odlewu cetnar po rs. 4 kop. 50, gwarantującym zaś odbiór w przeciągu roku przynajmniej cetnarów 500 po rs. 4 za każdy cetnar. (256-24-1)

Dwa ogiery galicyjskie
 trzyletnie siwe, do sprzedania w Kowalach - Pańskich pod Turkiem. (240-3-3)

FOLWARK
 przestrzeni około 3 hub miary Nowopolskiej, nad drogą bitą między Turkiem a Kołem położony, prawem czystej własności jako mający hipotekę oddzielną wraz z budowlami w dobrym stanie i propinacją korzystną jest do zbycia — w razie życzenia mogłoby być więcej gruntu z sąsiednich dóbr dodane a nadto z powodu odłączenia tegoż folwarku od Majoratu Rządowego i dokonanej spłaty kanonu gotowe, jest do zaciągnięcia pożyczka Kredytowa Taxy z 1869 r., tamże jest kilka włók Rudunku do odstąpienia. Bliższa wiadomość u W. Jakowickiego Radcy Prawnego. (242-3-2)

Od 1 lipca r. b. jest do wynajęcia
D W O R E Z
 na folwarku **Czaszki**, (przedmieście Wrocławskie) obejmujący przedpokój, salon, trzy pokoje, kuchnię, piwnicę, drwalnię i schowanie wraz z ogrodem, za cenę nader przystępną. Lokatorowi zapewnia się **bezpłatne pastwisko dla 2 krów i paszę zimową w słomie.**
 Bliższą wiadomość powziąć można u właściciela folwarku Hipolita Młodeckiego, zamieszkałego w domu własnym przy ulicy Wrocławskiej. (239-3-2)

W Niedzielę d. 11 (23) kwietnia r. b. w miejscowym teatrze dane będzie
OSTATNIE WIELKIE PRZEDSTAWIENIE Fyzyka W. Deringa,
 ruchomych optycznych obrazów
 przy największym i najsilniejszym Hydro-Oxygen - Gazowym Apparacie.
 Program.
 Podróż po Szwajcarii w 20 obrazach między innymi burza na wielkim jeziorze (woda falująca bardzo naturalnie przedstawiona). — Ukrzyżowanie Chrystusa na Gulgocie. — Piekło. — Baśnia o bocianie. — Hiszpańska inkwizycja w 8 obrazach. — Najpiękniejsze widoki landszaftów. — Chromotropy, czyli chińskie gry kolorów w największym wyborze. — Komiczne obrazy w bogatym wyborze.
 Cena miejsc: Łoża na 6 osób rs. 3 k. 15; — Łoża na 4 osoby rs. 2 k. 10; 1-sze miejsce krzesel kop. 77 i pół; 2 miejsce k. 52 i pół; — 3 miejsce k. 40; — Parter k. 30. Uczniowie gimnazjum i szkoły realnej kop. 15. Kassa otwarta od 10—2 i od 4 do rozpoczęcia
 Początek o godzinie 7 1/2, wieczorem. (254) **W. Dering.**

Kalendarz astronomiczny kaliski.

D N I E	S ł o n e c a		D n i a				K s i e ż y c a					
	Wschód		Zachód		Długość		Przybyło		Wschód		Zachód	
	g.	m.	g.	m.	g.	m.	g.	m.	g.	m.	g.	m.
21 kwietnia Piątek	4	54 r.	7	5 w.	14	11	6	25	3 r.	55 w.	we	dnie
22 " Sobota	4	51 "	7	7 "	14	16	6	33	4 "	5 "	"	"
23 " Niedziela	4	49 "	7	8 "	14	19	6	36	4 "	16 "	"	"
24 " Poniedziałek	4	47 "	7	10 "	14	23	6	40	4 "	28 "	8	2